

„Stajerc“ izhaja vsaki
pešek, datiran z dnovom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 krome, za Ogrsko
5 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron,
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost poš-
tine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (insetatov) je
za celo stran K 80 —
za 1/2 strani K 40 —
za 1/4 strani K 20 —
za 1/8 strani K 10 —
za 1/16 strani K 5 —
za 1/32 strani K 2-50
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 46.

V Ptuju v nedeljo dne 20. decembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

V Galiciji in na Poljskem smo dosegli skupno z Nemci celo vrsto le-
pih zmag. Povsod se pomika ruska armada nazaj. — Rusi so izgu-
bili doslej 1,600.000 mož. — Na Srbskem zavzeli smo nove pozicije
in zapustili vsled tega začasno Belgrad. — Na Francoskem je obstre-
ljevanje Calaisa že pričelo. — Turki napredujejo proti Rusom kakor
tudi v Egiptu.

Ravno tako nevarni kakor brezštevilni naši
sovražniki so naši domovini tudi črnogledci v
lastnih vrstah. Ti hodijo okoli kakor megleni
strahovi, plašijo ljudstvo z vaako kretujo in
najdejo tudi v najlepših uspehih las dvoma. Ko
je bilo zadnjič, na dan krasne 66. letnice vlad-
danja našega oboževanega cesarja srbsko glavno
mesto Belgrad od naših vojakov zasedeno,
kimali so ti črnogledci s svojimi praznimi gla-
vami in pravili, da to nima mnogo pomena, da
je Srbija še bogve kako močna, da se nam ni
treba veseliti pred končno zmago itd. itd. Zdaj
je prišel res neki preobrat: iz vojaško-
strategičnih ozirov moralo je naše armadno
vodstvo potegniti desno svoje krilo nazaj. Go-
voril se, da so dobili Srbi nakrat 50.000 mož
ruske pomoči. Zato smo morali spremeniti svojo
fronto in valed tega smo tudi brez
bojev zopet zapustili za nekaj
časa Belgrad. To strategično odredbo ho-
čejo slavni črnogledci zopet spremeniti v av-
strijski poraz. Resnica pa je, da bode Bel-
grad prejel ali slej naš ter da bode
itak demoralizirana srbska ar-
mada z vsemi svojimi kralje-
morilskimi oficirji na kolenih
ležala pred poštenim našim vo-
jaštvom. Zato izpraznjenje Belgrada res
nima prav nobenega pomena in je le nekaka
epizoda postranske veljave.

Glavni boj in morda celo odločilni boj za
to grozovito svetovno vojno se bije na se-
veru proti ogromnim množicami rusko azijski-

skih družali. Tam gori je položaj v zadnjih dneh
in tednih v kljub velikanski premoči sovražnika
postal tako ugoden, da smemo Avstrijci kakor
tudi nemški zavezniki gojiti najboljše nade. Še
nikdar ni bila ruska armada v tako kritičnem
položaju kakor zdaj, ko prodiramo na eni strani
mi Avstro-Ogri, na drugi pa Nemci z nezadiv-
ljivo energijo. 31.000 ruskih vjetnikov smo na-
pravili v zadnjih dneh in kakor pravijo resna
zasebna poročila, izgubili so Rusi v tej svetovni
vojni že več kot en in pol milijona
vojakov. To je tako velikansko število, da
mora opešati celo najmočnejšo in največjo so-
vražniško armado. In že se čujejo iz Pariza ter
Londona glasovi, ki pravijo, da Rusija nima več
mного upanja na zmago, da pa so s tem tudi
pred neodpolnim porazom. Pri Varšavi
nekje bode padla prva pomembnej-
ša odločitev, nikdar pa v Belgra-
du...

Pa tudi v ostalem so boji nemško-avstrij-
sko-turških zaveznikov zmagoviti. Zadnja, sicer
še ne uradna poročila pravijo, da so Nemci pri-
čeli s svojimi težkimi topovi že najvznejše po-
morsko pristanišče Calais bombardirati. Ako
se jim posreči — in to je od nemške energije
smelo pričakovati — zavzeti Calais, potem je
ponosna Anglija v velikanski ne-
varnosti. Angleškim zahrbtnem se itak že
blačice tresejo; kajti prve nemške kroglje so
že padle na angleško ozemlje in nemški pod-
morski čolni se pojavljajo vedno zopet ob irako-
angleškem bregu. Prav pridno napreduje tudi

turška armada in sicer ravno tako ob ruski
meji, kjer je Ruse daleč nazaj prepodila, kakor
tudi v Egiptu, kjer je zasedla velevažni Suez-
kanal. Obenem se pričinja med ogromnimi mno-
žicami mohamedancev v Afriki in Aziji širiti
vest, da je turški kalifat proglasil „sveto vojno.“
Pojavljajo in pripravljajo se velikanske revolu-
cije, ki bodejo zlasti Angležem v Indiji in Fran-
cozom v severni Afriki hude preglavice delave.
Islam prihaja kakor maščevalna krvava furija...

Nikdar, odkar je zapričela ta grozovita sve-
tovna vojna, nismo še bili v tako ugodnem po-
ložaju kakor sedaj. Tudi v diplomatskem oziru.
Vojni hujšaki v Italiji ostajajo vedno bolj v
manjšini in trezno mišljenje sedanje italijanske
vlade bode končno tudi pripomoglo do kmalu-
šnega zmagovitega konca vojne. Bulgarija in
Rumunska se doslej tudi nista dali speljati na
led sladkih rusko-angleških obljub. Bati se nam
torej ni novih sovražnikov. Zato pa je treba,
da premagamo sovražnika v lastnih naših vrstah,
— skeptičnega črnogledca, ki nam hoče zastru-
piti našo samozavest in naše zaupanje v za-
nealjšivo smago.

Mi bode mo zmagali, ker hočemo in
ker moramo zmagati!

Vojni položaj na severu in jugu.

Vojaški sotrudnik graške „Tagespost“ piše
z dne 15. decembra:

Naše armadno vodstvo doseglo je krasni
uspeh na zahodnem Gališkem. Svoj čas v pro-

Straschill'ova grančica iz zelenjave je naravno izvleček (ekstrakt) najfinjših

zdravilnih zelenjav

in najbolj uspešnih korenin. Strasschill'ova grančica iz zelenjav vsled tega priznana najboljši žolodce okrepljujoči prebavni liker.

stora Krakova-Dukla-pas vsiljeni dve ruski armadi, katerih moč se ceni na 300.000 mož, so v polnem nazadovanju v severno-vzhodni in severni smeri.

Naša ofenziva obstala je iz napada na dve fronti. Najprej se je proti zahodu obrnjeno rusko fronto med Wieliczko in Dobczyce od juga proti zahodu sem prišlo. Odločitev je padla v bitki pri Limanovi. Rusi so vsilili tukaj v linijo Niepolomice-Rajbrot. Medtem je bila armada generala Boroevica po premaganju v Karpate vsiljene ruske armade v gališko predpokrajino Karpatov došla in je dosegla večeraj linijo Rajbrot-Jaslo. Položaj med Niepolomice in Rajbrotom stoječe ruske zahodne armade postal je valed tega tako težaven, da je morala nazadovati. Posrečilo se ji bode le težko, da povzroči to nazadovanje čez Dunajec. Preje je pričakovati, da prekorači Vialo in se vrne na južno Poljako. Vse visi zdaj od tega, ako je Boroevičevi armadi nasproti stoječi sovražnik še v položaju, da se v prostoru južno od železnice Rzeszov-Tarnov še upira. Ako nepričakovani dogodki naše ofensive ne zadržijo, mora se izvršiti nazadovanje obeh ruskih armad v severni smeri proti južno-vzhodni Poljski. Bogati plen zadnjih dni — 31.000 vjetih — kaže taktično izborna izvršitev vzorno urejene operacije.

Tudi v srednji in južni Poljski med Petrikavi in Volbromom se opazuje nazadovanje sovražnika. To kaže na nove strategične nakane ruskega generalštaba, katere namen pa še ni jasan.

Parazi Rusov.

K. B. Dunaj, 15. decembra. Uradno se razglša:

15. decembra.

Ofenziva naših armad na zahodnem Gališkem prisilila je tukaj sovražnika do nazadovanja in je omajala tudi rusko fronto na južnem Poljskem. Naši sovražnika na zahodnem Gališkem od juga sem neumorno zasledujoči vojaki prišli so večeraj do linije Jaslo-Rajbrot.

Pri tem zasledovanju in v zadnji bitki se je po dosedanjih poročilih 31.000 Rusov vjelo.

Danes prihajajo poročila o nazadovalnem gibanju sovražnika na skupni fronti Rajbrot-Njepolomice-Volbrom-Novo-Radomsk-Petrikav.

V karpatskem gozdnem gorovju se je napram vsiljevanju sovražnih moči v Latorczadolino primerne korake storilo.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

„Srbija od Dunaja do Besarabije“.

Neki ranjeni vojak, ki se je vrnil s srbskega bojišča, je prinesel uredništvu „Hrvatsko-Istoriško-geografsko-geografska mapa Srba i srpskih (jugoslovenskih) zemalja u Tarakoj i u Austriji.“ Ta zemljevid je izdal neki Miloš T. Milojević v Belgradu. Ta zemljevid je visel tudi še v izložbah nekaterih belgrajskih knjigarn, ko so naše čete vkorakale v Belgrad.

Zemljevid je snet z zida v šoli v Banji Kovčiji. Ogled tega zemljevida krasi s pisanimi barvami izdani lovorjev venec, v katerega so upleteni grbi vseh teh takimenovanih „srbskih“ dežel.

Te velike Srbije, kakor je na tem zemljevidu, gre meja južno od Dunaja do Kaloče, od tam skozi celo južno Ogrsko do Besarabije, do čim je njena južna meja edino Grčija. Torej vse dežele, ki se nahajajo v okviru teh mej so — srbske!

Po tolmaču, ki je temu zemljevidu pridržen,

so srbske dežele: 1. Pribaltiška Srbija; 2. Braničevsko (Belbur-Sava in Braničevska planina); 3. Ilirija; 4. Hrvatska; 5. Rama; 6. Liburija; 7. Zahumija; 8. Štirija; 9. Istra; 10. Hercegovina; 11. Sloveno Srbska-Bolgarija; 12. Srem; 13. Dabija; 14. Baška; 15. Banat; 16. Kranjska; 17. Bosna; 18. Tivalija, današnja knež. Srbija; 19. Dalmacija; 20. Albanija; 21. Dardanijska; 22. Crnagora; 23. Romanija; 24. Pomirija; 25. Potasje; 26. Makedonija; 27. Bolgarija; 28. Tesalija; 29. Zeta; 30. Dubrovnik; 31. Japodija; 32. Panonija; 33. Epir; 34. Korško; 35. Tracija, prastara Raška; 36. donavska Slavonija; 37. Slavonija in 38. Mizija.

Od vseh teh dežel v mapi so tudi odtisnjeni grbi in ti po vrsti, kakor smo jih našli, obkrožujejo veliki srbski grb „4 S“. Povsod stanejo samo Srbi, ki so v mapi označeni z modro barvo. Hrvate in Slovence smo zastoj izkale. Le s težavo smo našli „Srbo Hrvate“, ki pa stanejo v kraju, katerim je južna meja Kolpa, severna Drava, vzhodna pa ravna črta od Sieka do Preloga v Medmuru. Nas Slovencev tudi ni, ker smo mi označeni kot Srbo-Slovinci, a tudi vsi drugi narodi, kakor Macedonci in Bolgari imajo svoj pridevek „Srbo“.

V Istri, Dalmaciji, Doini in Hercegovini so sami Srbi; po milosti so pustili v Istri majhen pas ob obali Italijanom.

Da pa bo veliko srbstvo popolno, pravi komentator, da je „rdečo-modro-bela“ zastava „opšte narodni a teg svija jugoslovenskih plemen.“

Jasno je, da zasleduje zemljevid ta namen, da vcepí v srbski mladini misel, da je vse srbsko.

Boj z ročnimi granatami.

V Danzerjevi „Armeeseitung“ priobčajo neki častnik dogodek z vzhodnega bojišča iz bojev ob Sanu v mesecu oktobru tako-le: Ob Sanu, vzhodno od Rudnika, smo imeli opraviti s kar najtrdovratnejšim sovražnikom. — Cele tedne smo ležali v tehničnem utrjenih pozicijah in naši ponovni poskusi, da bi vrgli sovražnika, ki je imel v ozadju plovno reko San, iz njegovih pozicij, napravljenih v inundacijskem terenu, se nam ni posrečilo. Toda tudi Rusi niso mogli zavzeti gradu Rudnika, ki so ga še šestkrat naskočili ponoči. Poveljnik oddelka med Rudnikom in rudniškim gradom je sklenil, da iz moštva, ki se protivoljno prijavi, sestavi patroljo, katera bi imela nalogo, približati se v temi onemu oddelku sovražniške pozicije, ki je bil najbližji naši postojanki in ga napasti s ročnimi bombami. Priglasil se je podčastnik in štirje možje. Še ob dnevnih svetlobi so ugotovili, kot jim je treba iti, pri čemer se je dognelo, da vodi pot sicer po močvirnih tleh, a da je še dosti dobra. Bilo je sklenjeno, da patrolja odide ob poldveh ponoči, a prej naj bi se patrolja odpočila. Može so se začeli pripravljati za svoj važen posel. Vseh pet je oddalo prihranjeni denar nekemu tovarišu a prošnjo, naj bi ga izročil njihovim svojem v slučaju, če bi se ne vrnil. Podčastnik je šel nekoliko počivat, ostali štirje pa so v svoji duševni napetosti odšli v okop. Rusi so sicer streljali, toda porredkoma in to le zato, da bi oteževali ponočno dobavo streliva in živil. Streljali so brez cilja, valed česar so po takem ročnem streljanju bolj ogroženi ljudje za bojno črto, nego bojna črta sama. Nastal je mir, ko je imela odditi nočna patrolja. Patrolja je odšla brez pušk, brez opreme, oborožena samo z ročnimi granatami. Podčastnik je s pritaženim glasom javil službojučemu častniku, da je pripravljen. Bilo je dogovorjeno, da smejo samo podčastniki stotnije odgovarjati na rusko streljanje, ne zato, da bi zadevali, temveč da bi sovražnik valed takojšnje ustavitve streljanja ne opazil, da se nekaj pripravlja.

„Za menoj!“ je ukazal podčastnik; v trenutku je bila patrolja na okopu, odkoder se je spustila navzdol po pobočju. Tam je bila močvirnata loka. Zadržujoč sapo, so vojaki lezli po vseh štirih naprej, pripravivši prej ročne granate v zepu plašča. V jasni mesečni noči je šlo le počasi naprej. Poveljnik je bil spredej, dva moža sta bila na desni in dva na levi. Pet četr ure

so potrebovali, da so prehodili 500 korakov. Tedaj se je melec skrila za oblake. Bilo je ališati govor ter odpiranje in zapiranje zavor. Bilo je tudi videti tenak stebrič dima. Patrolja je bila le še 30 korakov oddaljena od sovražne pozicije, ravno pred tremi strojnimi puškami. V hitrici so možje patrolje izgubili stik med seboj, da se niso mogli sporazumeti z domenenim znamenjem. Tu je eden od patrolje zagnal granato proti strojnimi puškam; takoj za njim pa tudi ostali. Po eksploziji prve granate je nastala grobna tišina v sovražnem taboru. Velikanska množina prati, ki jo je vrgla eksplozija v zrak, je dokazovala, da so granate učinkovale. Tedaj so Rusi nehali streljati in se začeli umikati. Naša patrolja se je vsigla na tla in opazovala, kako so se Rusi umikali. Po istem potu, po katerem je prišla, se je patrolja nato vrnila kar najhitreje mogče ter javila, da je povelje izvršeno.

Zepet lepa zmaga. — 9000 Rusov vjetih.

K. B. Dunaj, 14. decembra. Uradno se razglša:

14. decembra popoldne.

Zasledovanje Rusov v zahodni Galiciji se je nadaljevalo in je pridobile sopot v v manjših in večjih bojih severno prostora. Zdaj je tudi še Dukla zlet in naši lasti.

Naše čez Karpatih napredujoče kolone so večeraj in predvečerjem vjelo 9000 Rusov in zaplenile 10 strojnih pušk.

Položaj na naši fronti v Rajbrotu do vzhodno Krakove in na južnem Poljskem je nespremenjen.

Severno Lowicza napredovali so naši savezniki v boju proti spodaji Bsuri.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

Od južnega bojišča.

K. B. Dunaj, 14. decembra. — Od južnega bojišča se uradno razglša:

Od Drine v južno-vzhodni smeri naprej potanjena ofenziva zadela je južno-vzhodno od Valjeve na mnogo močnejšega sovražnika in se ni morala le opustiti, marveč so se morali naši še mnogo tednov trdovratno, krano ali pod izgubami bojujoči se vojaki nazaj pomakniti. Temu stoji nasproti pridobitev Belgrada.

Iz tega se razvijajoči skupni položaj bode povzročil nove operativne odločbe, ki bodo je sovražnika pregnala.

Dosedanje ruske izgube 1.600.000 mož.

Iz Pariza poročajo listi, da ceni francoski častnik „Tempe“ dosedanje ruske izgube na 1.600.000 mož. Od teh je baje 540.000 Rusov mrtvih, več kot 400.000 vjetih, ostali pa so ranjeni ali bolani. „Tempe“ meni, da Rusija gotovo ne bode imela dovolj rezerv, da bi te izgube nadomestila.

Srbija prosí Bulgare in Grke za pomoč.

Iz Niša poroča list „Dnevnik“ v Srbiji, da je srbski ministerski predsednik Pašić sprejel bulgarskega poslanika in mu predložil prošnjo, da naj bi Bulgarija Srbiji vojaško pomoč podelila. Pašić je izrazil obenem apanje, da ne bodejo Bulgari svojih srbskih „bratov“ uničiti pustili. — V balkanski vojni pa Srbi niso imeli teh bratskih čutov za Bulgare.

Srbski poslanik v Atenah obiskal je grškega zunanjega ministra Venizelosa in ga je istotako v imenu srbske države za vojaško pomoč prosil. Venizelos pa je to prošnjo takoj odklonil.

Ravnanje z vojnimi vjetniki na Srbskem.

Češki listi objavljajo več pisem čeških vojakov iz srbskega vjetništva, ki so jako značilna. V enem teh pisem je na primer čitati: Ko sem

bil vjetnik... Pretepljen... nimam... groznje... Groznje... pozne... N... ukradli... nega č... padlih... njih s... vojako... je vjet... koncu... postal... Za... E... poroč... Izpraz... skriv... ženo... bojev... zlasti... 2... mrtvih... niti p... preko... Lods... Dasin... naše... naspr... malo... rezerv... 120... znači... Lutoc... kor... kor... niti... vstev... tem... 150... jišča... krila... se... Mešt... prest... dušo... imen... imen... vode... Alig... tako... imen... feldr... višje... do p... šila... vojv... zasl... pris... čete... k... n... še t... A... cesar... odgo... sem... mar... obku... kad... kma... men... ako

biš vjet, so mi Srbi uro in dva prestana ukradli. Pretepli so me skoraj do smrti. Tudi srbski oficirji so se vdeleževali tega pretepanja. Za jesti nimamo nič, niti vode, samo batine in smrtne groznje. Za naše rane se še ni nikdo brigal. Grozno življenje! Delati od 5. ure zjutraj do pozne noči in zato le klofute in batine.

Neki drugi vojak zopet piše, da so mu Srbi ukradli vse, kar je imel pri sebi, 300 kron lastnega denarja in 1500 kron denarja ranjenih in padlih tovarišev, ki ga je imel spravljene za njih sorodnike. Muke in trpljenje vjetih naših vojakov se ne dajo popisati. Tu je vse eno, ali je vjeti vojak Slovan ali ne. Vojak pravi na koncu svojega pisma, da je valed teh razmer postal navdušen avstrijski patrijot.

Zavzetje Lodza. Velikanske ruske izgube.

K.-B. Berlin, 12. decembra. Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 12. decembra. Izpraznjenje Lodza s strani Rusov zgodilo se je skrivoma ponoči, torej brez boja, izpiva neopazeno. Bilo pa je le uspeh prejšnjih tridnevnih bojev. V teh so imeli Rusi velikanske izgube, zlasti od naše težke artiljerije.

Zapušteni ruski strelski jarki so bili polni mrtvih. Še nikdar v vseh bojih vzhodne vojske, niti pri Tannenbergu, niso naše čete korakale preko toliko ruskih trupel, kakor v bojih za Lodz, Lovič in sploh med Pabianicami in Vislo. Dasiravno smo napadali mi, so daleč začele naše izgube za izgubami Rusov. Zlasti smo v nasprotju s njimi izgubili prav nesorazmerno malo mrtvih. Tako je padlo, ko se je naš 25. rezervni zbor prebil, od tega dela armade samo 120 mož, gotovo izredno nizko število.

Za razmere pri sovražniku je temu nasproti značilno, da smo našli na neki višini južno od Lutomierska (rahadno od Lodza) nič manj, kakor 887 mrtvih Rusov in jih pokopali.

Tudi ruske izgube v skupnosti moremo, kakor v prejšnjih bitkah, precej zanesljivo preceniti. Znašale so v dosedanjih bojih na Poljakem viševši od naš vjetih 80.000, ki smo jih med tem že odposlali s železnico v Nemčijo, najmanj 150.000 mož.

Belgrad od naših vojkov zapuščen.

Dunaj, 15. decembra. Od južnega bojišča se uradno poroča:

Valed potrebne vrnitve lastnega desnega krila nastali operacijski položaj svetoval jo, da se tudi Belgrad za sedaj opusti. Mesto se je brez boja izpraznilo. Vojaki so valed prestanih štrpac in bojev pad trpeli, ali navdušeni so s najboljšim duhom.

Imenovanje nadvojvode Friderika za feldmaršala.

Berolin, 11. decembra. (Kor urad.) K imenovanju njegove c. in kr. Visokosti nadvojvode Friderika za feldmaršala piše „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“: Kakor v Avstro-Ogrski, tako pozdravljajo s zadovoljenjem tudi v Nemčiji imenovanje gospoda nadvojvode Friderika za feldmaršala. Saj je to imenovanje priznanje najvišjega vojnega zapovednika, ki je sam od glave do pete vojak, za junaške čine, ki jih je izvršila avstro-ogrška armada pod vodstvom nadvojvode Friderika. Te čine pa je poklican po zaslugi preceniti samo vladar sam. To cesarsko priznanje pa bo brezdvomno bodrilo zavezniške čete, ki se bore ramo ob ramo z našo armado, k nadaljnim junaškim činom in k vztrajanju v še težavnejših odnošajih.

Avstrijski feldmaršal pod našim cesarjem.

Sedemindeset let je preteklo, odkar je cesar imenoval zadnjega feldmaršala; to razdobje odgovarja ravno mirovnemu času od leta 1866 sem. Leta 1867 je imenoval cesar zadnjega feldmaršala, kneza Edmunda Schwarzenberga, ki je

umrl leta 1873. Skupaj je bil cesar do tedaj imenoval pet mož iz našega cesarstva za feldmaršale. Radecky je bil leta 1886 maršal, — imenovani pa so bili v tem času: leta 1849 grof Vratislav, 1859 baron Hess in 1863 nadvojvoda Albrecht. Ko je ta leta 1895 umrl, cesar maršalstva ni oddal, murveč ga je inel edino sam.

Poročila od severnih bojev od srede.

K.-B. Dunaj, 16. decembra. Uradno se razglša:

16. decembra.

V Galiciji in na južnem Poljakem se nazadujočega sovražnika na celi fronti zaseduje. Pri Lisko, Kroasno, Jaslo in v Biala dolini prišli so naši vojaki naprej do Zakliczyna. Tudi Bochnia je zopet od nas zavzeta.

Na južnem Poljakem so morali sovražnikovi zadnji oddelki povsod po kratkem boju pred zavezniški bežati.

V Karpatih Rusi napredovanje v Latorca dolini še niso opustili.

V sgornjem delu Nadvorna-Bystrzyci smo zavrnili sovražnikov napad.

Posadka Przemysla napravila je zopet večji izpad, pri katerem se je ogrska deželna bramba s zavzetjem važno postojanke s žično obrambo odlikovala. Kakor po navadi se je napravilo vjete in zaplenilo strelne puške ter jih prineslo v trdnjavo.

Namestnik generalštabnega čefa: v. Höfer, generalmajor.

Nemško poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 16. decembra. (W. B.) Veliki glavni stan, 16. decembra dopoldne.

Na zahodu poskušal je sovražnik zopet napad čez Nieuport, katerega je podpiral ogenj njegovih parnikov od morja. Ali ta ogenj je ostal popolnoma brez vpliva. Napad bil je zavrnjen. 450 Francozov smo vjeli.

Na ostali fronti je omeniti edino pridobitev v šturmu neke, od sovražnika že od predvečerajnem sem trdovratno branjene visočine zahodno od Senheima.

Od vzhodno-pruske meje ni nič novega poročati.

Na severnem-Poljakem se razvija naše napadalno gibanje normalno. Zavzeli smo več močnih postojank sovražnika in vjeli okoli 3000 Rusov ter zaplenili 4 strojne puške.

Na južnem Poljakem pričobivajo naši tamošnji, skupaj s avstro-ogrskim zavesnikom boreči se vojaki ozemlje.

Najvišje armadno vodstvo.

Maršal von der Goltz paša o položaju.

Sofijski korespondent „N. Fr. Pr.“ se je razgovarjal z nemško-turškim maršalom von der Goltz-pašo, ki je na svojem potu v Carigrad obiskal bolgarskega kralja Ferdinanda.

Von der Goltz paša je na stavljena vprašanja o položaju na evropskih bojiščih tako le odgovarjal:

Vprašanje: Kakšen je položaj v Belgiji?

Odgovor: „Popolnoma normalen. Belgijako prebivalstvo se je prepričalo, da so Nemci vse prej kakor pa grozoviti. Vsakdo živi tamkaj, kakor v miroljubni državi. Kupčija in promet sta zopet oživela. Belgijci so se hrabro borili za svojo domovino. Ta nasprotnik zasluži priznanje.“

Vprašanje: Kako je na zapadnem bojišču?

Odgovor: „Stojimo s svojo milijonsko ar-

madno v sovražnikovi deželi. Najbogatejše francoske province so v naši posesti. Tam se borijo na obeh straneh velikanske množice. Ozemlje, na katerem se vršijo vojne operacije pa je zelo ozko. Ne more se več manevrirati. Nasprotniki se nahajajo na kratke distance v okopih. Svojih nasprotnikov ne podcenjujemo. Francozi in Angleži se bijejo s sijajno hrabrostjo — toda mi pridobivamo na terenu. Prepričan sem, da bomo nekega dne zlomili sovražni odpor. Nemčija je pripravljena na dolgoletno vojno. Zmagal bo oni, katerega vojaštvo ima več odporne sile in najboljše disciplino. Nezlomljeno vojno navdušenje in morala ter sijajna aprovizacija naših čet, njihovi drznopogumni napadi ne pripuščajo nikakega dvoma, da ostane Nemčija zmagovalka.“

Vprašanje: Kakšen je položaj na vzhodu?

Odgovor: „Tam si je ohranila vojna svoj stari značaj. Ljuti boji se nadaljujejo. Tudi tam pa bodo odločali boljši poveljniki ter večje sposobnosti čet. Da so te prednosti na naši strani, nam dokazuje 300.000 vjetih Rusov.“

Vprašanje: Kaj mislite ekscelencija o Angliji?

Odgovor: „Ob izbruhu vojne se je v Nemčiji napeto pričakovalo, kakšno delavnost razvije angleško brodogradnja. Ta napetost je znatno popustila. Angleška vojska se na kopnem hrabro bije. Toda njen človeški material se s našim ne da primerjati. Angleško upanje, da usz bo mogoče istradati, je prazno. Nemčija je do prihodnje žetve bogato preskrbljena in financijelno je na boljšem od vsake druge države.“

Vprašanje: Kaj menite ekscelencija o Turčiji?

Odgovor: „Z velikim zadovoljstvom se oziram na sedanjo turško armado, ki je v zadnjih letih zelo napredovala. V letu 1912. Turčija ni bila na veliko vojno zadostno pripravljena. Prepričan sem, da se bo Turčija sijajno rehabilitirala, kar dokazuje že začetek vojne.“

Vprašanje: Kako naj po Vašem mnenju ekscelencija postopa Bolgarija?

Odgovor: „Odgovor je jako enostaven. Tako samozavesten, sposoben narod, kakor so Bolgari, sme proizvajati le narodno politiko. To sta kralj Bolgarov in njegov modri minister tudi dosedaj storila.“

Nemško vojne poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 15. decembra (W. B.) Iz velikega glavnega stana se danes poroča:

Francozi so včeraj na raznih krajih brezuspešno nspadli. Neki napad proti našim postojankam južno-vzhodno od Yperna bil je pod močnimi izgubami sovražnika preprečen. Neki sovražni napad iz pokrajine severno-vzhodno Snippesa bil je ravnotako kakor sovražni napad severno-vzhodno Ornesa (severno od Verduna) pod težkimi sovražnimi izgubami zavrnjen.

V pokrajini Ailly-Apremont (južno od St. Mihiela) hoteli so Francozi v štirikratnem napadu naše postojanke zavzeti. Napadi so se isjalovili. Istotako se je ponestril novi sovražni napad iz smeri Flirey (severno od Toulja).

V Vogesih se boji nadaljujejo. Pri zopetnem zavzetju vasi Steinbach zahodno od Senheima, napravili smo 300 vjetih.

Na vzhodnem Pruskem nič novega.

Nemška iz Soldave čez Mlava v smeri Čisano v napredujoča kolona zavzela je pred premočnim sovražnikom zopet svojo staro postojanko.

Na Rusko-Poljakem se ni ničesar bistvenega zgodilo. Neprijetno vreme škoduje našim odredbam.

Najvišje armadno vodstvo.

Izgube belgijske armade.

Belgijska vlada ne izdaja nobenih seznamov svojih vojnih izgub. Listi pa poročajo, da so sledeče številke zanesljivo pravilne. Do 1. de-

Sovražne moči

obkrožijo nas zdaj v hladnih prehodnih dnevih, kadar stopimo na cesto. Kmalu je hladni dež, kmalu veter ali vihar, kmalu sprememba vremena, ki nas zadene slabo oblečene; ni čuda, ako so na dnevnem redu bolečine vrata, hri-

pavost, kašelj, influenza in druge posledice prehlajenja. Dajo se pa vse prepreči, ako pravočasno takoj pri nastopu prehlajenja sline rastopljajoči, kašelj olajšujoči antikataralični Fellerjev rastlinski esenčni fluid z. zn. „Elszfluid“ rabimo. To tudi pri revmatičnih in gihtičnih bolečinah priznana sredstvo naj bi bilo vedno v zalogi.

To si nabavi lahko vsako domovje, kajti 12 steklenic stane franco samo 6 kron. „Elszfluid“ se naroči edino pristno le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elszplats št. 241 (Hrvatako). Ne pustite se zapeljati od ponemanj.

luose — — —

centra 1914 bilo je od belgijskih vojakov 25 000 mrtvih in ranjenih in 30 000 ranjenih na Francoskem, 22 000 ranjenih na Angleškem, 35 000 vjetih na Nemškem in 32 000 na Holandskem. Ako se računa k temu še bolane, potem ostane od 200 000 belgijskih vojakov, ki so šli avgusta meseca v vojsko, samo še 40 000 mož. To je torej ednako, kakor da bi bila belgijska armada sploh uničena.

Angleška pomožna križarka potopljena.

Iz Santiaga poroča Reuter, da je v majhno pristanišče Papuelo v bližini Valparaisa pripeljala nemška pomožna križarka „Prinz Eitel“ moštvo angleške pomožne križarke „Charcas“, katero je bila nemška ladja potopila na višini Corrala.

Rusko zlato na Angleškem in ruski kredit.

Kodanj, 5. decembra. (Kor. ur.) „Berlin-ske Tidende“ poroča iz Londona: Med rusko vlado in Bank of England je bila sklenjena, ko je Rusija poslala banki 8 milijonov funtov šterlingov v zlato, pogodba, glasom katere diskontira banka nadaljnih 12 milijonov ruskih državnih nakaznic, tako da imz Rusija na razpolago 20 milijonov funtov za plačevanje ruskih kuponov, za financiranje ruskih nakupov in za trgovske obveznosti.

Nemški uspeh pri Arrasu in Malancourtu, odbit francoski napad severno od Nancyja.

Berolin, 8. decembra. Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 8. decembra depoldne: Ob flandrski fronti povzročajo valed zadnjih nalivov poslabšane talne razmere kretnjam čet velike težkoče. Severno od Arrasa smo nekoliko napredovali. Vojna bolnica v Lillu je včeraj pogorela. Požar je najbrže kdo zanetil. Človeških izgub ni nobenih.

Trditve Francozov, da napredujejo v Argonskem lezu, ne odgovarja dejstvom. Ze dalje časa ni bilo tam sploh nobenega francoskega napada. Pač pa pridobivamo mi neprestano počasi tla.

Pri Malancourtu vzhodno od Varenta smo predvčeršnjim osvojili važno francosko oporišče.

Pri tem je padel večji del posadke. Ostanek, nekaj častnikov in okrog 150 mož smo vjeli.

Severno od Nancyja smo včeraj odbili francoski napad na naše postojanke.

Vrhovno armačno vodstvo.

Turške oblasti vdrie in italijanski konzulat v Hodejdi.

Rim, 11. decembra. (Kor. urad.) „Agenzia Stephani“ poroča: V noči dne 11. novembra so mnogostevilni turški orožniki izsilili vstop v angleški konzulat v Hodejdi, da se polaste angleškega konzula. Ta je pobegnil v sosednji italijanski konzulat s tem, da je skočil čez zidove, ki loči terazi obeh posolij. Turški orožniki so vdrlj nato v italijanski konzulat, oddali par strelav iz pušk, pri čemer je bil neki kavas ranjen in so se polastili angleškega konzula.

Eritrejska vlada je dobila obvestilo o teh dogodkih dne 20. novembra in sicer potom nekega italijanskega parnika. Odredila je takoj, da se odpošlje italijanska vojna ladja „Giuliana“, ki je dospela v Hodejdo dne 3. decembra.

S pomočjo radiotelegrafičnega aparata „Giuliane“ so prispela prva direktna poročila voditelja, italijanskega konzulata Cecchija. Brzovljavna zveza s Hodejdo je še vedno prekinjena. Odrejeno je bilo vse potrebno, da se omogoči, da stopi Cecchi lahko v zvezo z vlado.

Italijanska vlada je takoj, ko je dobila obvestilo o dogodkih, dala italijanskemu poslanstvu primerna navodila, da zahteva pristojno zadostčenje.

Ameriški darovi za otroke v vojni padlih nemških in avstro-ogrskih vojakov.

K. B. Dunaj, 12. decembra. Politische Korrespondenz“ poroča: Ameriška vojna ladja „Jason“, ki vozi v Ameriki nabrane božične darove za otroke v sedanjji svetovni vojni padlih vojakov, je 7. decembra dospelo v Genovo, kjer

so se izkrcali za Nemčijo in Avstro-Ogrsko namenjeni darovi. Kakor se je že poročalo, sta se bila podala k sprejemu 2 ladje: kot zastopnik oficijelnega vojnega skrbstva v Avstro-Ogrski voditelj c. in kr. urada za vojno pomoč v notranjem ministerstvu, dr. princ Edvard Lichtenstein; kot zastopnik ogrske deželne vojnopomožne komisije poslanec Julij pl. Pekar. Kakor se danes iz Genove brzovljavo poroča vojnopomožnemu uradu, je za Avstrijo in Ogrsko določena izredno velika množina oblek, klobukov, čevljev in igrač. Pošiljatev je 10. decembra iz Genove odšla na Dunaj, kdaj pa dospe tjekaj, danes še ni mogoče natančno določiti. Nemški in avstro-ogrski zastopniki, ki so bili prišli k sprejetju pošiljatev v Genovo, so 8. decembra v hotelu Miramar priredili obed. Ob tej priliki je nemški generalni konzul v italijanskem jeziku napisil italijanskemu kralju, v angleškem jeziku pa predsedniku Zedinjenih držav, nakar sta se zahvalila ameriški konzul in predsednik Rdečega križa v Genovi, mejni grof Pallavicini V imenu vojnega skrbstva se je za Nemčijo zahvalil ministerjalni svetnik baron Lutz in napisil ameriškim otrokom. V imenu avstro-ogrške monarhije se je za ameriške božične darove zahvalil princ Lichtenstein in napisil mednarodnemu Rdečemu križu. Ko je mister O' Laughlin, ki je spremljal pošiljatev do Genove, poročal o nagibih, ki so vodili ameriške darovalce pri sestavi te zbirke in podal natančnejše podatke o pošiljati sami, se je spominjal onih nemških, avstrijskih in ogrskih otrok, ki jih je sedanja vojna oropala njihovih očetov. Poveljnik vojne ladje „Jason“ je v toplih besedah izrazil veliko veselje ameriškega vojnega brodogoja, da mu je bilo dano sodelovati pri tem delu ljubezni. Mister O' Laughlin dospe jutri na Dunaj.

Sodržavljani!

Tisoče in tisoče zvestih sinov naše države sledilo je z veseljem in navdušenjem klicu svojega veličastnega, najvišjega vojakovodja, našega preljubljenega cesarja, ko jih je v eni najbolj svečanij ur, kar jih pozna naša zgodovina, klical pod habsburške s slavo kronane zastave, da nas branijo pred arditim sovražnikom, koji je hotel s svojimi pomočniki razdejati steber naše stare monarhije.

Z gorčo ljubeznijo do domovine bodo mož ob moštu svojo visoko dolžnost, braniti in čuvati domovino in najsvetejše ljudsko imetje, častno izpolniti in s svojimi slavnimi čini krasili maršak list ponosne in junaške zgodovine naše države.

Zgodovina ljudstva bo pa pisana s krvjo, in ne vsak, čigar ime bodo poznejšim rodom oznanjevale s slatom v marmor vsakane érke in čigar dejanja bodo v ljudskih pesmih živela še stoletja, se povrne nazaj h grudi, za kojoj je moral v boj.

Njega krije tuja gruda, koja se ispremeni v sveti gaj, h kateremu se obrača starček s molitvijo in h kateremu roma globoko ginjena cvatoča mladina, kadar prisega zvestobo cesarju in narodu.

In nam, koji smo zaostali, nam so rapnstili svoje najdražje: Svoje vdove in otroke!

Z upravičenim zaupanjem so ti junaki vzeli seboj v grob zagotovilo, da narod, za kojega čast so padli, njegovih dragih ne pozabi nikdar.

Zvestobo za zvestobo! To je krasen izrek pravice in brambo, kojega smo vedno čislali in kojemu hočemo ostati zvesti, dokler se pretaka le kaplja krvi po naših žilah!

Ta izrek uresniči naj se tudi to pot s tem, da prisežemo našim padlim bratom:

„Mi hočemo skrbeti za Vaše žene, kot da bi bile naše žene, in Vaši otroci se naši otroci!“

Sodržavljani! Zavedajte se pa tudi vseobno teh ponosnih besed!

Ta se ne gre za zagotovilo materijelnega obstanka teh dragih zaostalij. — Sredstva za to prekrbeti bode mogla brezdvomno velika patriotična pomožna akcija, koja je pod najvišjim varstvom.

S tem pa še ni vse storjeno, kajti za denar je pač mogoče kupiti kruha, nikakor pa ne onih idealnih sredstev, koje da otroku skrbna, ljubeznijva vzgoja, v družinskem krogu in koja so njegov največji zaklad na daljnih potih življenja.

Pomagajte torej s pravo očetovako ljubeznijo, vcepiti v srce osirotele mladine, koja je kot zaklad naroda zaupana vaem, božji strah, veliko ljubezen do svojega cesarja in domovine, požrtvovalnost, trdno zvestobo, izpolnjevanje vseh dolžnosti, pogum v boju za najsvetejše posesti naroda in vse druge čednosti, koje so njihovi očetje vsposobili v dejanja, katera naj bodo vzgled vaem nadaljnim rodovom.

Moč ljudstva leži v njegovi notranji nra-vstvenih vrednosti.

Kdorkoli iz med Vas je vzgojil enega otroka v popolnega človeka, ta je zapustil potomcem bogat zaklad, kajti isti so za enega učitelja bogatejši, koji bode lahko zopet sto ljudi navdušil s istimi nauki.

V tem napredku pa leži prihodnost.

Kder je tega mnenja in komur je bila usoda mila in mu je naklonila srečen lastni dom in se zaveda svete dolžnosti, skrbeti za otroke dragih nam padlih, se pozivlja s tem, da nazvani najbližjemu županskemu — ali pa župnemu uradu, da je voljan enega, ali več otrok padlih vojakov po očetovski vzgojiti. Vsekemu, kdor se hoče udeležiti tega plemenitega dela, gredo politič. oblasti prve instance s veseljem s besedami in dejanji na roko.

Naš prevzrišeni cesar je bil oni, koji je vedno in ob vsaki priliki izražal željo, da naj se vsak zavzema za oskrbo mladine, on je neštokrat povdarjal, da je dolžnost vsakega, držati se besed: „Vse za otroka“.

Pokažite sedaj zopet veliko ljubezen in zvestobo, koja veče avstrijske narode trdno in za vedno neomajeno s najvišjim prestolom, s tem, da skrbite za te

otroke,

koji so cesarju najbolj pri srcu, kot za Vaše lastne.

Ves omikan svet bode s častjo zri na Vas pri izpolnjevanju te državne dolžnosti in vsak bode rad verjel, da ako se dolžnosti tako izpolnujejo, bode tudi uslišana molitev:

„S habsburškim naj bi bila tronem vedno sreča trdna Avstrije“.

Dunaj v novembru 1914.

Za odbor, stoječ pod najvišjim pokroviteljstvom Njegove cesarske in kraljeve Visokosti preavitlega gospoda nadvojvoda FZM. Leopolda Salvatorja in preavitlje gospe nadvojvodinje Blanke, pomožnega fonda vdov in sirot vsega vojaštva.

Pomožni fond za vdove in sirote vseh vojakov.

Centralna pisarna:

Dunaj, I, v c. in kr, vojaški zbornici, Schwarzenbergplatz 1 (telefon št. 5700).

Schönaich, general pebote, kot predsednik.

Ta oglas spremi moje blagoslove:

Leopold Salvator, feldcajzmojster.

Beg iz Lvova na Dunaj.

W. Kuryer Polski je prinesel opis potovanja, ki ga je nekemu njegovemu sotrudniku pripovedoval kabaretni umetnik Bela Linč, rojen Oger, ki pa vendar razume poljako:

G. Linč mi je povedal, da je odšel iz Lvova 9. novembra, in pripovedoval:

Skupno z menoj sta odšla še lastnik cinkografske tovarne g. Hegedús in vojni rabin g. Kertecz, ki je ravno takrat bival v Lvovu. Oba sta, kot jaz, ogrska državljan. Jaz sem odšel s potnim listom, veljavnim za